

İKLİMCE SEL KILAVUZU

SELLERE
KARŞI
HAZIRLIK,
DAYANIKLILIK,
KORUNMA

İKLİMCE SEL KILAVUZU

SELLERE
KARŞI
HAZIRLIK,
DAYANIKLILIK,
KORUNMA

1 SEL RİSKİNİ ANLAMAK İÇİN NE YAPMALI?

SEL RİSKİNİ ANLAMAK VE BULUNULAN
KONUMDAKİ RİSKİ ÖĞRENMEK İÇİN FARKLI
SEL TÜRLERİ HAKKINDA BİLGİ EDİNİN.

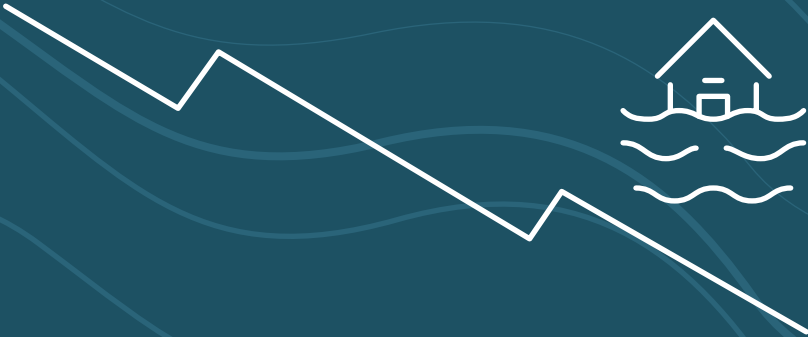
AFAD'ın kullandığı sel ile ilişkili terimler:

- Sel, suların, bulunduğu yerde yükselerek veya başka bir yerden gelerek, genellikle kuru olan yüzeyleri kaplaması olayıdır.
- Seller, oluşum hızlarına göre yavaş gelişen, hızlı gelişen ve ani seller olarak sınıflandırılır. Genellikle bir hafta veya daha uzun bir süre içinde gelişen sellere yavaş sel, bir-iki gün içinde oluşan sellere hızlı sel, saatlik süre içinde oluşan sellere ani sel denir. Oluşum yeri bakımından da seller, kıyı seli, şehir seli, kuru dere seli, baraj/gölet seli ve akarsu (dere ve nehir) seli olarak adlandırılır. (Açıklamalı Afet Yönetimi Terimleri Sözlüğü, 2014).
- Kısa süreli yoğun yağışların ani sele, uzun süreli yağışların ise akarsuların taşmasına neden olacağını unutmayın.
- Bulduğunuz yerin sele maruz kalma riskini (ör. geçmiş sel olaylarını ve yakındaki taşkın riski olan akarsuların varlığını) öğrenin.
- Taşkın ise, bir akarsuyun, çeşitli sebeplerle yatağından taşarak çevresindeki arazilere, yerleşim yerlerine, altyapı tesislerine ve canlılara zarar vermek suretiyle etki bölgesinde normal sosyoekonomik hayatı kesintiye uğratabilecek ölçüde bir akış büyüklüğü oluşturması olayıdır (Açıklamalı Afet Yönetimi Terimleri Sözlüğü, 2014).

²SEL RİSKİNİ AZALTMAK İÇİN NE YAPMALI?

YENİ BİNALARDA SEL RİSKİNİ AZALTMAK

Yeni inşa edilecek bir binanın sele maruz kalma riskini azaltmak için:

- Akarsu/taşkın yataklarına bina inşa etmeyin ve yerleşmeyin.
- Akarsu yataklarına ve çevresine inşa edilmiş binalardan ev/işyeri almayın veya kiralamayın.
- Sel riski yüksek olan bir yere yerleşmekten kaçınamıyorsanız, bodrum yapmayın; su basman kotunu yüksek tutun; binanın kullanılan mekanlarını ve tesisatını taşkın seviyesi üstüne gelecek şekilde inşa edin; taşkın seviyesi altındaki mekanlarının ve temellerin su yalıtımının güçlü olduğundan emin olun.

MEVCUT BİNALARDA DAYANIKLILIĞI ARTIRMAK

Mevcut bir binanın sele karşı dayanıklılığını artırmak için:

- Mümkünse binayı öngörülen sel seviyesinin üstüne yükseltin ve yapısal olarak güçlendirin.
- Bir elektrik teknisyeninin uzmanlığında, binanın elektrik tesisatını (ör. elektrik paneli ve prizler) zemin seviyesinden en az 1.5 m yukarıda (ya da öngörülen sel seviyesinden en az 30 cm yukarıda) döşeyin.
- Isıtma ve havalandırma sistemlerini de mümkünse üst katlara taşıyın veya zemin seviyesinden yükseltin.
- Bodrum kat pencerelerinin su yalıtımlı olduğundan emin olun.
- Bodrum kata su pompası ve geri akış önleyici vanalar takın.

- Yasal çerçeve izin veriyorsa, sel oluşma riski yüksek alanlarda engelleyici taşkın koruma duvarı gibi altyapıları inşa edin.

- Bodrum ve giriş katlarında seramik zemin kaplamasını tercih edin, duvardan duvara halı döşemelerden kaçınin.
- Binanızın çevresindeki eğimin ve yağmur suyu deşarj hatlarının suyu binanızdan uzağa doğru yöneltecek şekilde olmasını sağlayın.
- Binanızın yağmur oluklarını düzenli temizleyin.
- Binanızın çevresindeki yağmur suyu drenaj noktaları yapraklar, atıklar vb. ile tıkanmışsa temizleyin.

MADDÎ ve MANEVÎ DAYANIKLILIĞI ARTIRMAK

- Binanızı seli de kapsayacak şekilde afetlere karşı sigortalayın.
- Önemli evraklarınızı ve değerli eşyalarınızı üst katlarda ve su geçirmez kutularda tutun.

SELLERE KARŞI HAZIRLIKLILIK OLMAK

- Yaşadığınız ülke, bölge ve yerleşimin sellere müdahale politikaları konusunda bilgi edinin.
- Sellere müdahale konusunda sorumlu olan ve riskler konusunda bilgi sunan kurumları takip edin.
- Sellere müdahale eğitimi alın ve tatbikatlara katılın.
- İlk yardım eğitimi alın.
- Sel olduğu durumda ne yapacağınıza dair ailenizle birlikte (eğer işyeri sahibiyseniz, çalışanlarınızla) bir acil durum eylem planı geliştirin. **Planınız, çocuklarınız, evinizdeki yaşlılar ve evcil hayvanlarınız gibi size bağımlı olanlara dair eylemleri ve afet anında ayrı kalmanız durumunda neler yapacağını ve nasıl iletişime geçeceğinizi de kapsasın.**
- Sel riski olduğu bilinen bir konumdaysanız güvenli tahliye noktalarını ve rotalarını önceden öğrenin. Ailenizle tahliye tatbikatları yaparak bu rotalara aşına olun.

- Afet ve sonrasındaki 72 saatlik ihtiyacınızı karşılayacak bir acil durum çantası hazırlayın. Özellikle kronik bir sağlık sorunu olan aile bireyleriniz varsa, çantanızda en az beş günlük ilaç bulundurun. Evcil hayvanlarınız varsa, onların ihtiyaçlarını da gözetin. Çantanızdaki malzemelerin son kullanma tarihlerini ve sterilliklerini düzenli olarak kontrol edin ve yenileyin.
- Binanızın elektrik, doğalgaz vb. tesisat bağlantılarının nasıl kapatıldığını öğrenin ve ailenizin de bildiğinden emin olun.
- Özellikle sık sel yaşama ihtimali olan bir yerdeyseniz, gerektiğinde kullanmak üzere kum, kum torbaları, naylon, çivi, kontrplak, tahta vb. inşaat malzemelerini ve bir alet sandığını hazır bulundurun.

- Koruyucu ekipman, el fenerleri (pilleriyle), pille çalışan radyo ve ilk yardım malzemelerini hazırda tutun. İlk yardım malzemelerinin düzenli olarak son kullanma tarihlerini ve sterilliklerini kontrol ederek yenileyin.

- **Önemli acil durum iletişim bilgilerini (çocuklar dahil) ve bu numaralardan yetkililerle ne zaman nasıl iletişime geçileceğini tüm aile bireylerinin bildiğinden emin olun.**

³SEL SIRASINDA NE YAPMALI?

Selin durumuna göre yapılacak üç temel eylem var:

1. Bulunduğın yeri tahliye et
2. Yüksek yere çık
3. Bulunduğın yerde kal

Ani sel ile karşılaşmanız durumunda talimat beklemeden ve hiç zaman kaybetmeden yaya olarak yüksekte bir yere çıkın.

Sel ve su baskını uyarısı geldiğinde:

- Sakin kalın. Bireylerin panik halinde karar verebilme kapasiteleri düşeceği için herhangi bir şey yapmadan önce sakinleşmek için derin nefes alabilir ya da ondan geriye sayabilirsiniz.
- Afetin bulunduğunuz yeri etkilemesine ve tahliye zorunluluğuna dair bilgi almak için bölgeden sorumlu resmi kurumların (örn. AFAD, belediyeler, valilikler) duyurularını takip edin.
- Akarsu yatakları, drenaj kanalları, vadiler, kanyonlar gibi ani sel yaşanma riski yüksek yerlerden uzak durun.
- Evinizin çevresindeki emniyet ve istinat duvarlarının yıkılabileceğini varsayarak bu bölümlerden uzak durun.
- Kum torbaları gibi engelleri kullanarak suyun binaya girmesini engelleyin. Bu işlemin birden fazla kişinin birlikte çalışmasını ve zaman istediğini unutmayın. Yeterli zamanınız olup olmadığını değerlendirin.
- Şebeke suyunun kirlenme ihtimaline karşı evde temiz su bulundurun.
- Ana şalter veya vanalardan tüm tesisatları (örn. elektrik ve doğal gaz) kapatın. Eğer yeterli hazırlık zamanınız varsa, bunu hizmet sağlayıcı kurumlara danışarak yapın.
- Elektrikli ev aletlerini fişten çekin.
- Su kullanan elektrikli cihazlarınızın su bağlantısını kesin.

- Lavabo, banyo, klozet gibi atık suyun geri basabileceği noktaları tikayın ve mümkünse üzerlerine ağırlık koyun (ör. kum torbası).
- Önemli evraklarınızı, değerli eşyalarınızı ve taşıyabileceğiniz elektrikli ev aletlerinizi üst katlara taşıyın.
- Zamanınız varsa, dış mekân mobilyanızı içeri taşıyın.
- Zehirli olabilecek pestisit ve herbisit gibi maddeleri sel suyunun geleceği alanlardan uzaklaştırın.
- Aracınızın yeterli akaryakıtı olduğundan emin olun.
- Aracınızı güvenli yere çekin.

Su seviyesi yükseliyor, binadan içeri girmeye başlıyorsa

- Konumunuz akarsu yatağında veya çukurdaysa ya da yapıyı tehdit eden bir durum varsa hemen binayı terk edin.
- **Elektrik kaynaklarından uzak durun.**
- Suyun ulaşamayacağı üst katlara çıkın. Çocuklar, yaşlılar ve evcil hayvanlar gibi tek başına üst katlara çıkamayacaklara yardım edin, güvende olduklarından emin olun.
- Sel suyu seviyesi gerektirmedikçe veya sinyal vermeniz gerekmedikçe çatıya çıkmayın.
- Çıkışı olmayan çatı aralarına sığınmayın.
- Binada gaz sızıntısı olabileceğinden, herhangi bir türde elektrikli alet ve ışık kullanmayın. Işığa ihtiyacınız olduğunda pilli fener kullanın.
- Her an tahliye olmaya hazır olun.

Eğer elektrik tesisatını kapatmadıysanız ve tesisatın bulunduğu mekân ıslaksa ya da su içinde duruyorsanız sakın kapatmaya çalışmayın. Ölümcül sonuçlar doğurabilir.

Bulduğunuz yeri tahliye etmeniz gerekiyorsa

- Yetkililerin tahliye dair yönlendirmesi varsa hemen eyleme geçirin. Sel suları yükselmeden bulunduğunuz yerden tahliye olmanız daha güvenli olacaktır.
- **Henüz yapmadıysanız binadan çıkmadan elektrikteki fişleri çekin. Islaksanız veya sudaysanız elektrikli eşyalara asla dokunmayın.**
- Acil durum çantanızı yanınıza alın.
- Yetkili kurumların yönlendirmelerini dinleyin ve yollardaki yönlendirmelere uyun.
- Geceleri selin tehlikelerini görmek güçleşeceğinden gece tahliye oluyorsanız daha dikkatli olun.
- Kestirme olacağını düşünseniz de yetkililerin “girilmez” ikazı yaptığı yolları kullanmayın.
- Sadece belirtilen veya yönlendirildiğiniz güvenli tahliye yollarını kullanın.
- Selden kaçan yaban hayvanlarına dikkat edin, insanlara normalden daha fazla yaklaşabilirler.

Sel sularının içinde yürümeye, yüzmeye ya da araçla geçmeye çalışmayın. **15 cm derinlikteki hızla akan sel suyu bir yetişkini devirebilir. 60 cm derinlikteki hızla akan sel suyu ise bir aracı hareket ettirebilir.**

Sel suyu olan bir alandan geçmek zorundaysanız:

- Hareket eden sudan uzak durun.
- Selin yol açacağı hasar ve erozyon nedeniyle bildiğiniz yolların değişmiş olabileceğinden temkinli hareket edin.
- Suyun görüldüğünden daha derin olabileceğini, zeminde engeller veya çukurlar olabileceğini unutmayın.

- Sel sırasında su basıncıyla kanalizasyon kapakları ve mazgalların yerinden çıkabileceğini bilerek, sağlam zeminleri kullanarak ilerleyin.

- Devrilmiş ya da kopmuş elektrik hatlarıyla temas halindeki biriken sel sularından uzak durun. Elektrik çarpma riski doğurabileceğini gözetin.

Araçla tahliye sırasında

- Hemen yönünüzü sel olan alandan uzağa doğru değiştirin.

- Selden etkilenen alandaki alt geçit ve köprüleri kullanmaktan kaçının.
- Sel sularının çekildiği bir yerden araçla geçerken dikkatli olun. Yollar yapısal olarak bozulmuşsa araçların ağırlığıyla çökebilir.

Sele araçta yakalandıysanız

- Aracınızda herhangi bir arıza olduysa, hemen aracı terk edin ve yaya olarak yüksek bir yere çıkın. Araçtan uzaklaşamıyorsanız, aracın üzerine çıkın, ancak aracınızın suyla sürüklenebileceğini unutmayın.
- Aracın içinde mahsur kaldıysanız, kemerlerinizi çözün, (kapınızın açılmama ihtimaline karşı) camlarınızı açın ve aracı terk edin. Araca tutunmayın, sel suyunun akışına göre yüksek bir yer tespit edin ve oraya tırmanın.

- Aracın içinde mahsur kaldıysanız ve camınız açılmıyorsa, camı sivri bir obje (ör. şemsiye, çekiç, taş) ile veya bağlantı noktasına yakın yerden tekmeleyerek kırmayı deneyin. Ön camı kırmayı denemeyin!
- Aracın içinde mahsur kaldıysanız ve aracınız suya gömülmeye başladıysa, son çare olarak, kapıların kilitlerini açın, kafanızı suyun üstünde tutmaya çalışarak derin ve yavaş nefesler alın, aracın içine giren suyun basıncıyla dışındaki basıncın dengelenmesini bekledikten sonra kapınızı açın ve araçtan güç alarak yüzerek yüzeye çıkın.

Sağlığınızı korumak için

- Sel suyuna lağım suyu, kimyasallar (örn. ağır metaller, pestisit, herbisitler), benzin ve akaryakıt karışımı olabilir. Sel suyuyla temas etmekten kaçının.
- Sel sırasında havada buharlaşan petrol ürünleri, hava yoluyla veya vektörel yolla bulaşan virüs ve enfeksiyonlar, yangın dumanı, küf mantarı olabileceğini bilerek hareket edin.
- Sel sularının etkilediği kapalı ve benzinli motorların olduğu mekanlarda karbonmonoksit birikebileceği için bu tür yerlere girmekten kaçının.
- Sel suyuyla temas etmeniz durumunda, temaslı bölgeyi olabildiğince hızlı şekilde sabun ve temiz suyla yıkayın. Eğer sabun ve su yoksa, alkollü bez veya dezenfektan kullanın.
- Herhangi bir yaralanma durumunda, özellikle de sel suyuyla temas olduysa, hemen sağlık birimlerine başvurun.

Sel suyuyla temas etmeniz gerekiyorsa, kauçuk/plastik botlar ve eldivenler, gözlük ve maske gibi koruyucu ekipman kullanın.

Sel bölgesinde değilseniz

Sel haberi aldığınızda:

- Bilginin doğruluğunu ve kaynağını teyit edin.
- Afet zamanlarında yanlış bilgi hızlı yayılabildiğinden, buna katkıda bulunmamak için doğruluğunu teyit etmediğinin bilgileri paylaşmayın.
- Paylaşacağınız afetin durumuna, ihtiyaçlara vb. dair bilgilerin zamana duyarlı olabileceğini bilin, geçerliliğini teyit etmeden paylaşmayın.

- Bölgeden sorumlu resmî kurumların (ör. AFAD, belediyeler, valilikler) durum bildirimlerini takip edin.

Müdahaleye katılacaksanız:

- Bölgede yardım koordinasyon merkezi kurulduğunu teyit edin.
- Koruyucu ekipmanınız yoksa ve selde müdahale konusunda teknik bilgi sahibi değilseniz sel bölgesine girmeyin. Aksi durumda müdahale ekiplerinin işini ve güvenliğini riske atabilirsiniz.

- Sele müdahale eden yetkililerin yönlendirmelerini dinleyin, onlarla tartışmaya girip sorumluluklarını yerine getirmelerine engel olmayın veya risk teşkil etmeyin.

Yardım göndermeden/etmeden önce:

- Selden etkilenenlere ya da sele müdahalede gerekli malzeme/ ekipman desteği vermek için güncel ihtiyaç listelerini kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının duyurularından takip edin.En güncel durumu öğrenmek için yardım toplama alanlarındaki yetkili irtibat kişileri ile temasa geçin.

- Gönderdiğiniz yardımın ihtiyaçları karşıladığından emin olun. İhtiyaç dışında veya ihtiyaçtan fazla yardım göndermeyin. Soğuk zincir gerektiren ve bozulma riski olan ürünleri gerekli tedarik ve saklama altyapısının olduğunu teyit etmeden göndermeyin.

- Taşıma, konaklama gibi bir yardım sunmak istiyorsanız bu konuda koordinasyon yapan platformları araştırın ve yetkililerle irtibata geçin.

Yardım ekiplerinde ruh sağlığını korumak için:

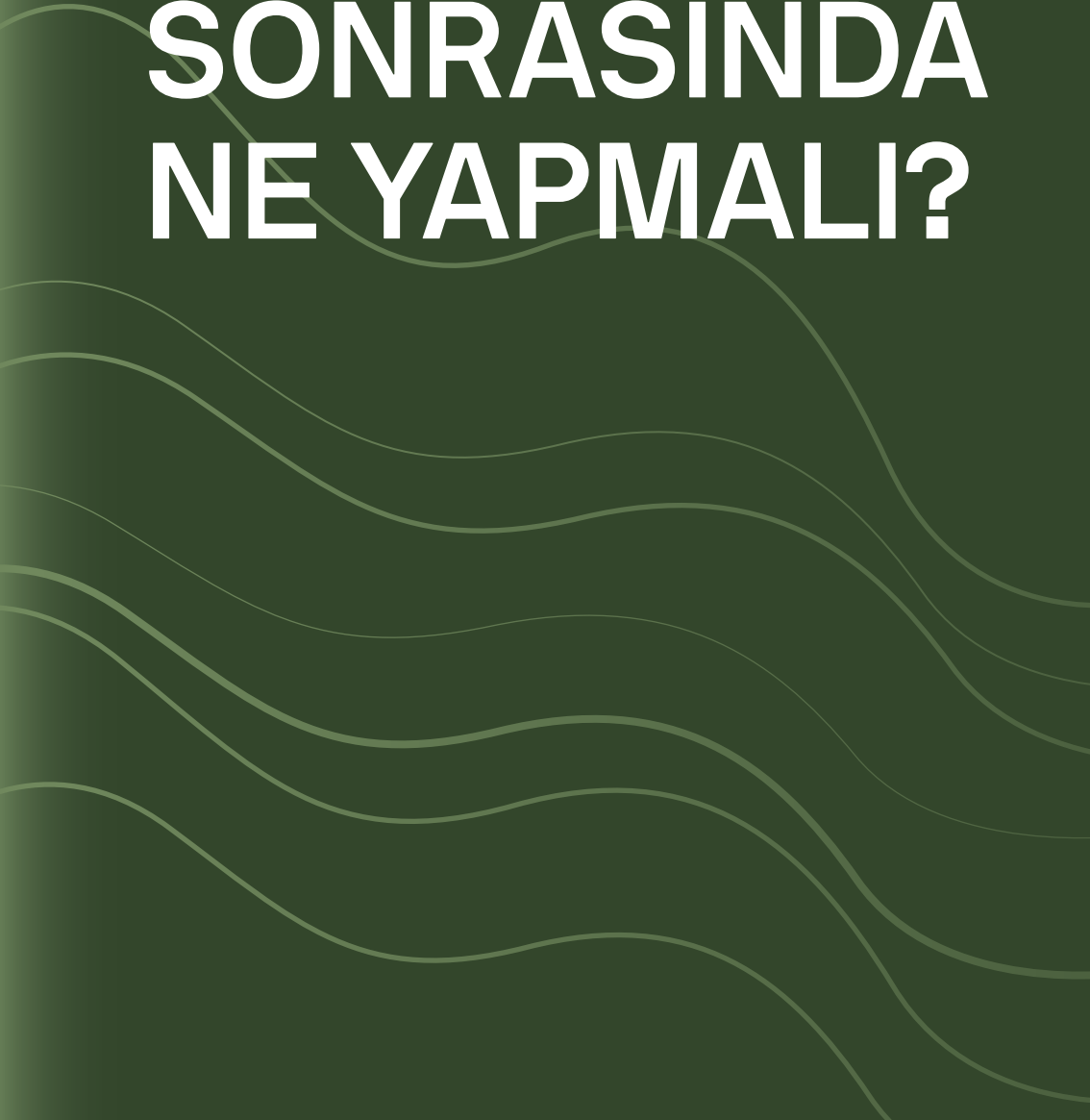
- Gün içinde haber takibine aralıklar verin.
- Beslenme, sıvı tüketimi ve uyku düzeninize dikkat edin.
- Endişelerinizi paylaşmaktan ve gerekirse profesyonel psikolojik destek almaktan çekinmeyin.

5

SEL

SONRASINDA

NE YAPMALI?

Selden etkilenen bölgeye dönerken:

- Yetkililer girilmesine izin verene kadar selden etkilenmiş bölgelerden uzak durun.
- Yollardaki trafik uyarıları ve yönlendirmelerine uyun.
- Yardıma ihtiyacı olanlara (yaşlılar, çocuklar, engelliler vb.) destek olun.

Selden etkilenen binaya girmeden önce:

- Yetkililer binalara geri dönülebileceği onayını vermeden ve hasar kontrolü yapılmadan binanıza geri dönmeyin. Dışardan hasar görünmese de binaların temelinde hasar oluşmuş olabilir.
- Binanızın temeli, duvarları, kat zeminleri veya diğer yerlerinde herhangi bir hasar olup olmadığını kontrol edin.
- Binanızı kontrol ederken koşullara uygun kişisel koruyucu ekipman (ör. su geçirmez bot, plastik ya da lateks eldiven, maske) ve pille çalışan el fenerleri kullanın.
- Hasar gören binalara girmeyin.
- Binanızdaki hasarları kendinizi riske atmadan (içeriye girmeden) dışarıdan fotoğraflayarak tespit edin.
- Hasar gören binalarda tespit yapılması için yetkili kurumlara ve binanız sigortalı ise sigorta yetkilinize haber verin.
- Eğer elektrik tesisatını selden önce kapatmadıysanız, elektrik çarpmasına dair güvenliğinizi konusunda bir yetkiliden onay almadan binaya gitmeyin.

Binaya girmenize onay verildiyse:

- Binanızda gaz sızıntısı, suyun altında kalmış elektrik aksamı, fırın, ocak ve elektrikle çalışan eşyaların olabileceğini düşünerek tedbirli olun. Bu tür durumlar, ikincil afet olarak tanımlanan yangın gibi durumlara yol açabilir.

- Lağım çukuru ve kuyular, su tankları ve atık su sistemlerini, sel sonrası insan sağlığına zarar vermemeleri için mutlaka yetkililere kontrol ettirin.

- Kopmuş hiçbir kabloya veya elektrikli alete dokunmayın ve eğer böyle bir durum varsa hemen yetkililere haber verin.
- Binanızda yerinden hareket etmiş propan tüpleri yangın ya da patlamaya sebep olabileceği için kendiniz hareket ettirmeye çalışmayın ve hemen itfaiye gibi yetkililerden yardım isteyin.
- Tavani sıva ve benzeri şeylerin dökülmesi riskine karşı kontrol edin.
- Eşyalarınızdaki hasarları kendinizi riske atmadan fotoğraflayarak tespit edin.
- Binanıza selle birlikte yılan gibi tehlike arz edebilecek hayvanların girmiş olabileceğini bilerek dikkatli hareket edin.

Afet sonrası bina temizliği

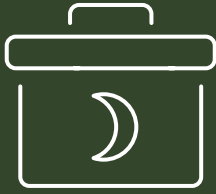
- Koşullara uygun kişisel koruyucu ekipman (örn. su geçirmez bot, plastik ya da lateks eldiven, maske) kullanmadan selden etkilenmiş mekanlara girmeyin.
- Eğer binanız selden etkilenmedi ancak birkaç gün kapalı kaldıysa, binaya tekrar girmeden önce hızla kapı ve camları açın ve binanın en az 30 dakika havalanmasını sağlayın.
- Binanız selden etkilendi ve birkaç gün kapalı kaldıysa iç mekanlarda küf oluştuğunu ve lağım suyuyla temas olduğunu varsayarak temizliğe başlayın.
- Binadaki sel sularını dışardaki su seviyesi içerdekinden düşükse boşaltmayı tercih edin, yoksa bina daha fazla zarar görebilir.
- Binanızdaki suları binanın daha fazla zarar görmemesi için yavaş yavaş (günde suyun üçte biri gibi bir oranla) boşaltın.
- Eğer yetkililer elektrik sisteminizin güvenli olduğunu bildirdiyse, ıslak-kuru şarjlı süpürgeleri veya elektrikli su pompalarını kullanarak binadaki suyu boşaltın.
- Eğer yetkililer elektrik sisteminizin güvenli olmadığını bildirdiyse ya da binanızda elektrik yoksa, binadaki suyu boşaltmak için binadan en az altı metre uzakta güvenli bir mesafeye yerleştireceğiniz bir jeneratör ile su pompası kullanabilirsiniz. Jeneratörleri asla iç mekanlarda çalıştırmayın, karbonmonoksit zehirlenmesine yol açabilirsiniz.

- Binanızın kuruması için kapı ve pencereleri hava durumu el verdiğince açık bırakın. Ancak nem alıcı kullanıyorsanız, kapı ve pencereleri kapalı tutun.
- Pervane ve nem giderici ekipman ile fazla nemi binadan atın. Küfün yayılmaması için pervaneleri havayı dışarı üfleyecek şekilde kapı ya da pencerelere yerleştirin.
- Duvarların çevresinde çamur birikmiş ise, çamuru duvarın iki tarafından eşit miktarda almaya çalışın. Aksi takdirde bir tarafta basınç birikip yapısal hasara neden olabilir.
- Binanızı temizlemek ve dezenfekte etmek için standart temizlik malzemelerini kullanabilirsiniz.
- Isıtma, havalandırma ve iklimlendirme sistemlerinizi kullanmadan önce yetkili teknisyenlere kontrol ettirin ve temizlettirin. Selden etkilenen HVAC sistemleri küfün iç mekânda yayılmasını hızlandıracaktır.
- Kontrol ettirdiğiniz ve temizlettiğiniz ısıtma, havalandırma ve iklimlendirme sistemlerini kullanarak binadaki nemi azaltın.

Afet sonrası eşya temizliği

- Koşullara uygun kişisel koruyucu ekipman (ör. plastik ya da lateks eldiven) kullanmadan selden etkilenmiş malzemelere temas etmeyin.
- Sel suyundan etkilenmiş eşyalarınızı yetkililerin yönlendirmeleri doğrultusunda çöpe atın. Özellikle, ahşap mutfak aletlerini (ör. doğrama tahtaları), bebek ürünlerini (ör. emzik ve biberon) çöpe atın.
- Hiçbir elektrikli eşyayı temizlenip kuruduklarından emin olmadan ve yetkililerden onay almadan kullanmayın.
- Sel suyundan etkilenen değerli evraklarınız varsa, buzlukta dondurarak muhafaza edin.
- Sel suyuna temas etmiş tüm kıyafetleri tekrar kullanmadan önce sıcak su ve deterjan ile yıkayın.
- Gıdalara değen mutfak ürünlerini temizlemek için bu dört adımı takip edin: (1) Sabunla ve temiz suyla yıkayın. (2) Temiz suyla durulayın. (3) 19 lt temiz suya 240 ml klor eklenmiş çözeltide dezenfekte edin. (4) Kurumaya bırakın.

Sel sonrası sağlığınızı korumak için:

- Sel sonrası salgın hastalıkların yaygın olarak görülebileceğini gözeterek kişisel hijyen tedbirlerinize dikkat edin.
- Sel suyuyla temas etmeniz durumunda, temaslı bölgeyi olabildiğince hızlı şekilde sabun ve temiz suyla yıkayın. Eğer sabun ve su yoksa, alkollü bez veya dezenfektan kullanın.
- Açık yaranız varsa sel suyuyla temasından kaçının, su geçirmez yara bandı kullanın, yarayı sıkça sabun ve temiz su ile yıkayın. Yaranızda kızarıklık, akıntı veya şişme varsa hemen sağlık birimlerine başvurun.
- Sel suyunu, su dağıtım şebekesi selden dolayı kirlenmiş olabileceği için musluk suyunu veya kuyu sularını yetkililerden onay gelene kadar tkermeyin. Kaynağını bilmediğiniz suları kullanmayın. Ambalajlı suları tercih edin. Kaynatılmış suyu ancak ambalajlı suya erişiminiz yoksa için.
- Sel sırasında binada kalmış, konserveler dahil hiçbir gıda ürününü ve ilacı tkermeyin, pe atın.
- Astım hastaları, solunum yolu veya bağışıklık sorunları olanların kf görülen veya kokan i mekanlara girmesini engelleyin.
- Çocukların sel sularında oynamalarına, sel sularıyla temas etmiş ve dezenfekte edilmemiş oyuncaklarla oynamalarına ve afet sonrası temizlik çalışmalarına katılmasına izin vermeyin.
- Sel sularıyla ya da sel bölgesindeki akarsu ve gllerin sularıyla yıkanmayın.
- Afetten etkilendiyseniz profesyonel psikolojik destek almaktan çekinmeyin veya etkilenenlerin destek almasına yardımcı olun.
- Afetten etkilenenler için başlatılan destek kampanyalarına katılın.
- İlgili sivil toplum kuruluşlarında gönüllü olun.

